

Orientació. No perdís el nord.

Objectius

1. Identificar els punts cardinals i saber localitzar-los.
2. Conèixer diferents procediments per orientar-se.
3. Aprendre a orientar-se amb l'ajuda del sol i els estels.
4. Entendre el funcionament del rellotge de sol.
5. Conèixer el funcionament d'una brúixola.
6. Identificar i conèixer els recursos tecnològics més actuals per a orientar-se.

Descripció de l'activitat

Es tracta de la resolució d'activitats que es proposen en format Quadern Virtual per abordar continguts relacionats amb els sistemes d'orientació. La proposta apropa l'alumnat als punts cardinals, els sistemes d'orientació tradicionals, la brúixola i el rellotge de sol. I ho fa a través d'un Quadern Virtual presentant simulacions i qüestions pràctiques. La proposta facilita el nombre d'encerts de cada pàgina, de manera que es pot fer el seguiment del grau d'assoliment dels objectius.

Recursos emprats

La proposta empra text, imatges i vídeo per desenvolupar les activitats. El format de les activitats és força divers: omplir frases, ordenar imatges, identificar la resposta correcta, enumerar i explicar fenòmens.

Temporització

Una sessió de classe, sempre que prèviament s'hagi introduït el contingut i s'hagin aclarit els conceptes clau. Si es fa l'activitat opcional de l'apartat 6 cal ampliar la dedicació en una sessió més.

Alumnat a qui s'adreça especialment

Alumnat de 1r d'ESO. La proposta pot ser treballada des de les Ciències Socials i des de les Ciències Experimentals.

Aspectes didàctics i metodològics

Abans de començar a fer el Quadern Virtual es recomana fer una breu explicació sobre els conceptes que es mostren en les activitats i seria convenient que quan l'alumnat presentés dubtes o dificultats, per resoldre-les, es fomentés la recerca autònoma, bé amb l'ajuda del llibre de text (si es disposa de llibre) o d'Internet. Es tractaria d'introduir els punts cardinals i els sistemes d'orientació emprant el sol, la brúixola magnètica i els estels, abans d'iniciar les activitats.

Les activitats es poden resoldre individualment o en grup. Fer-les en grup permet la discussió i la presa de decisions de manera consensuada, i aquest QV inclou activitats que poden fomentar el debat. Per tant, pot ser una opció interessant.

S'aconsella seleccionar les activitats que siguin més pertinents i s'adeqüin millor als objectius relacionats amb les Ciències socials. Es consideren prioritàries, per exemple:

- Apartat 1: Totes les activitats.
- Apartat 2: Totes les activitats.
- Apartat 3: Activitats 1, 7, 8, 9, 10 i 13

- Apartat 4: Activitats 1, 3 i 4 (en aquesta darrera es mostra el premi per haver resolt les activitats correctament).
- Apartat 5: Activitats 1, 2, 3, 4 i 6
- Apartat 6: Activitat 2 i amb caràcter opcional. És un taller on experimentar i posar en pràctica el que s'ha après.

S'aconsella que l'aplicació sigui instal·lada en els ordinadors de l'alumnat, ja que facilita la correcció de les activitat. En descarregar-la, es presenta en format "zip" que cal descomprimir dins el mateix ordinador (s'aconsella crear una carpeta exclusiva per a l'aplicació), i un cop descomprimit, cal cercar la icona que porta per nom "index". Així s'accedirà a l'aplicació.

El QV mostra un índex, i cada apartat es desenvolupa en una sola pàgina, la qual, en enllestir-se totes les activitats i al peu de la pàgina, permet fer la correcció. En la part superior de la mateixa pàgina es mostren els resultats, que l'alumne/a pot enregistrar en el seu full de Registre de Qualificacions. Aquest full no té altre objectiu que recollir tots els resultats de les activitats fetes per ser lliurats posteriorment al professor o professora.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts:

1. Orientar-se a la Terra: els punts cardinals.
2. Orientar-se amb el sol. La brúixola de sol
3. Orientar-se amb la brúixola magnètica.
4. Orientar-se amb els estels.
5. Altres recursos per a l'orientació.

Competències:

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
2. Competència matemàtica
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència en el coneixement i interacció amb el món físic.

Processos:

1. Observació indirecta.
2. Tallers.
3. Simulació.
4. Identificació d'espais geogràfics.

Documents adjunts

Material de treball per a l'alumnat:

- El Quadern Virtual porta per nom: No t'ho perdís. Orientació. Està accessible des de la pàgina web de XTEC http://clic.xtec.cat/qv_biblio/act.jsp?activity_id=92
- El full per fer el registre de les puntuacions és el document: MAT_ALUM_Registre de puntuacions.doc
- La pàgina on es poden descarregar tots els arxius de treball es troba a: <https://sites.google.com/site/viatgevirtualpelmon/etapa-1-preparant-el-viatge>

Altres documents:

Webs de referència per completar la seqüència didàctica i que són d'ús opcional:

- Pàgina on es mostren jocs d'orientació a l'aire lliure o a l'aula: [50 juegos de orientación y topografía](#). Autoria: Juan Manuel Lourenço. S'aconsella fer: Escondite por ángulos o Rosa de los vientos. [Data de la darrera consulta: 07/07/2010]
- Vídeo de edu3.cat: [La brúixola](#). S'aconsella fer el visionat amb tot el grup classe, prèviament a la realització del Quadern Virtual. Durada: 14' 36''. [Data de la darrera consulta. 07/07/2010]

Itinerari

Itinerari	Títol element	Ordre
Viatge virtual pel món	Orientació. No perdis el nord.	1